

Letna konferenca društva madžarskih arhivistov, Zalaegerszeg, od 26. do 28. avgust 2008

Letno konferenco madžarskih arhivistov je letos gostil Arhiv županije Zala iz Zalaegerszega. Arhiv in njegovi sodelavci so moji stari znanci, saj vsako leto preživim pri njih teden ali dva, ko evidentiram arhivsko gradivo, ki se nanašajo na Prekmurje. Vsako leto skupaj organiziramo tudi arhivske tabore. Zato sem bila še posebej vesela, da je bila konferenca v Zalaegerszegu, saj je le dobrih 50 km oddaljen od slovensko-madžarske državne meje.

Uradna otvoritev konference je bila v torek dopoldne. Predsednik društva dr. László Szögi je pozdravil vse navzoče. Sledili so še pozdravni govori nekdanjega direktorja Arhiva županije Zala in današnjega župana mesta dr. Endreja Gyimesija ter predsednika generalne skupščine županije Zala Jenöja Manningerja. Navzoče smo pozdravili tudi tujci, ki smo se udeležili konference, in sicer arhivisti iz slovaškega, češkega, srbskega, vojvodinskega, ukrajinskega in slovenskega društva.

Že popoldne bi moralo delo potekati po sekcijah, vendar se je letos to začelo šele naslednji dan. Ker je predsedniku društva dr. László Szögiju potekel mandat, je bilo treba izvoliti novega predsednika za štiri leta. Na večernem sprejemu so razglasili, da je novi predsednik društva postal direktor Arhiva županije Nógrád Árpád Tyekvicska.

Arhivisti iz tujine seveda nismo bili na volitvah, ampak so nas odpeljali na ogled mesta. Prvič smo se sprehodili po muzeju na prostem. Tukaj so predstavljene stare vaške hiše županije Zala. V improvizirani vasi gosta pričaka ob vstopu kovaška delavnica, nato pa si sledijo hiše s slamnatimi strehami, dvorišči, gospodarska poslopja in celo vinska klet z vinogradom. Da bi bil muzej zanimiv tudi za otroke, obiskovalce na vsakem dvorišču "pozdravi" tudi kakšna domača žival, saj so tu ovce, gosi, race, zajci, čebele, osel, koze, petelin in kokoši. Tu smo se zamu-

dili dobri dve uri, saj nas je vodnica z zanimivimi zgodbami iz preteklosti kar popeljala za sto in več let nazaj. Vsaka hiša ima namreč svojo zgodbo; izba prve prikazuje delo na statvah, druga prikazuje nevestino balo in gostijo, tretja sobo mladega para itd.

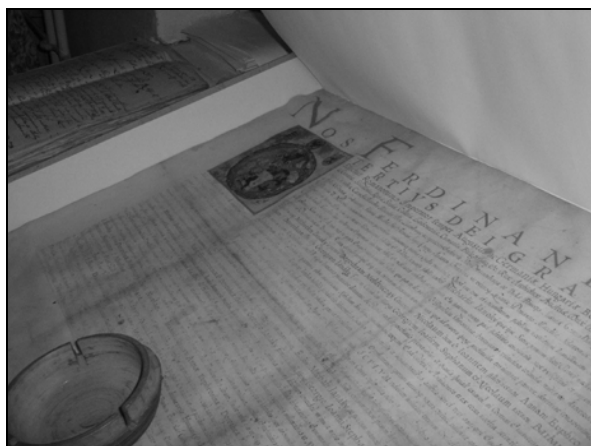
Ostalo je še malo časa za sprehod po mestu in ogled cerkve in arhiva. Direktor arhiva András Molnár nas je popeljal tudi v skladišča. S ponosom nam je razkazal zbirko plemiških listin z restavriranimi grbi.

Zvečer sta bila na vrsti sprejem ter seveda ples ob madžarski narodni in popularni glasbi.

Drugi dan dopoldan je sledilo delo, razdeljeno na štiri sekcije. Prva sekcija je bila namenjena materialnemu varstvu gradiva. Štirje referati so nam predstavili predvsem izkušnje z digitalizacijo različnega gradiva in sicer: György Rác in Katalin Orosz iz Državnega arhiva Madžarske sta predstavila *materialno varstvo gradiva pri digitalizaciji srednjeveških listin in katastrskih zemljevidov*, Márta Kirics in Arhiva županije Baranya *priprava razglednic na digitalizacijo*, Adrienn P. Holl in Gábor Breinich iz Mestnega arhiva Budimpešte *desetletne izkušnje pri digitalizaciji* in Péter Gönczi iz Dvorca Festetics iz Keszthelya *digitalizacijo na Univerzi v Göttingenu – sodelovanje informatikov in restavradorjev*. Druga sekcija je imela naslov *Arhivski viri pri raziskovanju zgodovine različnih uradov in ustanov*. Svoje izkušnje je predstavilo pet arhivistov: József Besseneyi z Univerze Miskolc *zbirko listin kralja Janeza Szapolyajja*, Réka Jakab iz Arhiva županije Veszprém *na novo odkrite zapisknike veszprémskega kapitlja iz 17. stoletja*, Judit Borsy iz Arhiva županije Baranya *zbirko arhivskih virov za pécsváradski sklad med letoma 1786 in 1945*, Zoltán Lajos Nagy iz Arhiva državnega zbora *arhiv državnega zbora in izdajo virov* in Eszter Kaba iz Arhiva za politično zgodovino in sindikate *virov za zgodovino ustanov v Arhivu za politično zgodovino in sindikate*. Na tretji sekciji so razpravljali o arhivih univerz, in sicer: dr. László Szögi iz Arhiva filozofske fakultete Univerze Lóránnda Eötvösa je pripravil prispevek z naslovom *Vprašanja studentov glede podatkovnih baz*, dr.

Júlia Varga iz Arhiva filozofske fakultete Univerze Lóránda Eötvösa *Podatkovne baze v Arhivu filozofske fakultete*, dr. Tamásné Szemerey iz Knjižnice in arhiva Univerze zahodne Madžarske *Podatkovne baze v Arhivu filozofske fakultete*, dr. Márton Kiss iz Arhiva Univerze za ekonomijo in tehniške univerze *Struktura fondov v arhivih univerz* in István Lengvári iz Arhiva filozofske fakultete Pécs *Novi vodnik po fondih Filozofske fakultete Pécs*. Zadnja, četrta sekcija, je bila gospodarska in finančna sekcija. Na njej so predavali: Tiborné Hetényi iz Arhiva Železne županije o *aktualnih vprašanjih v računovodstvu in knjigovodstvu, storitvah v arhivih* in odvetnik dr. Tamás Budaker o *spremembah zakona o javnih delih*.

Madžarski arhivisti tudi letos niso poskrbeli niti za prevode povzetkov v angleški ali nemški jezik. Niti niso izdali zbornika. Na sekcijah so večkrat poudarili, da naj vsak, ki želi objavo svojega referata v zborniku, ki bo izšel prihodnje leto, čim prej odda referat v pisni obliki. Jezik je predstavljal problem le za predsednika društva arhivistov Srbije in Češke, vsi drugi smo referate lahko spremljali.

Ibolya Foki, višja arhivistka iz Arhiva županije Zala, je novemu predsedniku društva večkrat svetovala, da bi madžarsko društvo arhivistov moralo postati bolj dostopno tujim arhivistom, saj dandanes jezik ne bi smel biti ovira pri navezovanju stikov. Vprašanje je, kako bo v prihodnosti, saj smo iz ozadja že lahko slišale govornice, da želi prejšnji predsednik društva (sedaj podpredsednik) v svojih rokah še naprej obdržati pravico oz. glavno besedo pri sodelovanju s tujimi arhivi in univerzami. Tuja sodelovanja so dosedaj bila organizirana predvsem na podlagi prijateljstev in osebnega raziskovanja, tega pa marsikateri član društva ne podpira.

Popoldne je sledil ogled čudovitega gradu družine Festetics v mestu Keszthely ob Blatnem jezeru. Žal je zmanjkalo časa za ogled Balatona, smo si pa zato podrobno ogledali grad in konjušnico. Grad je začel graditi Kristóf Festetics leta 1745. Njegov sin Pál je grad povečal, med letoma 1792 in 1804 je vnuk

György uredil grajsko kapelo in dozidal krilo, v katerem je bila knjižnica. Po drugi svetovni vojni je bila v gradu sovjetska bolnišnica, nato študentski dom. V njegovih prostorih sta bili tudi mestna knjižnica in glasbena šola. Danes ima grad le kulturni namen; v njem so muzej in več koncertnih dvoran. Ostalo je še nekaj časa za zelo hiter sprehod po glavni mestni ulici in obisk ene od številnih kavarnic. Skupaj s kolegi iz Vojvodine smo razpravljali o položaju njihovih arhivov, o položaju Madžarov v Srbiji ipd.

Zadnji dan zjutraj je ponovno potekalo delo po sekcijah, in sicer sta bili na vrsti peta in šesta sekcija. Peta sekcija je bila namenjena informatiki. Predavatelji so bili štirje, in sicer: Zoltán Szatucsek iz Državnega arhiva Madžarske je pripravil prispevek *Uporaba standarda OAS pri E-arhivu*, dr. Viktor Haraszi iz Mestnega arhiva Budimpešte *Kaj lahko "pride" v E-arhiv?*, Andor Lakatos iz Škofijskega arhiva Kalocsa prispevek *Možnosti digitalizacije cerkvenih matičnih knjig* in Gábor Breinich iz Mestnega arhiva Budimpešte *Skupni arhivski portal*. V zadnji, šesti sekciji, so razpravljali o zbirkah v arhivih univerz: Virág Eszter Vér iz Arhiva Filozofske fakultete Univerze Lóránda Eötvösa o *zbirkah muzikalij – njihovem mestu in vlogi v arhivskih zbirkah*, Zsolt Osváth iz Knjižnice in Arhiva Univerze Corvinus o *zbirkah predmetov na univerzah*, Krisztina Bataalka iz Arhiva Univerze za ekonomijo in tehniške univerze in dr. László Molnár iz Arhiva Univerze Semmelweis pa o *zbirkah zgodovinskih intervjujev v arhivih univerz*.

Ob koncu je sledil še zaključek. Na njem pa žal nismo izvedeli, kje bo zborovanje prihodnje leto. Šepetal se je, da naj bi ga organiziral Arhiv županije Hajdú-Bihar v mestu Debrecen.

Gordana Šövegeš Lipovšek

78. nemško arhivsko zborovanje

V Erfurtu je med 16. in 19. septembrom 2008 potekalo 78. zborovanje nemških arhivistov. Tema je bila: "Zavarovati za prihodnost" s poudarkom na hrambi analognih in digitalnih zapisov. Hkrati je potekal strokovni sejem *Archivistica*, na katerem se je s svojimi izdelki in programi predstavilo največje število ponudnikov do sedaj, in sicer 61. Večinoma so bili iz Nemčije, nekaj pa jih je bilo tudi iz Švice (Scope) in skandinavskih držav.

Strokovni del srečanja se je začel že v torek dopoldne s prvim predavanjem in diskusijo s temo "Kako zagotoviti dostopnost gradiva dalj časa". Za tuje